

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

«С Х В А Л Е Н О»
Вченою радою ЧНУ
ім. Петра Могили

Протокол № 3
“ 09 ” 11 2017р.

«З А Т В Е Р Д Ж Е Н О»
Ректор ЧНУ ім. Петра Могили

Л.П.Клименко

“ 09 ” 11 2017р

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни Міжнародний менеджмент

Статус дисципліни:

Вибіркова

галузі знань: 0306 «Менеджмент і адміністрування»

спеціальності: 6.030601 Менеджмент

Перший проректор

Н.М. Іщенко

В.о. декана факультету економічних
наук

О.Б. Філімонова

В.о. завідувача кафедри менеджменту

О.Ю. Стоян

Розглянуто на засіданні методичної ради факультету
Протокол № 60/1 «07» 11 2017р.

Миколаїв – 2017

ВСТУП

Програмою дисципліни “Міжнародний менеджмент” передбачено вивчення теоретичних засад міжнародного менеджменту, його головних проблем, становлення і розвитку глобалізації, складових середовища міжнародного бізнесу, особливостей виконання загальних та специфічних функцій менеджменту в міжнародних фірмах.

Базовими джерелами для складання навчально-методичного комплексу з курсу «Міжнародний менеджмент» були навчальні посібники Лазаревої О.В. «Міжнародний менеджмент»; Сухарського В.С., Сухарського В.В., Охоти В.І. «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: теорія, методологія, практика»; Михайлової Л.І., Юрченка О.Ю., Данько Ю.І., Михайлова А.М. «Міжнародний менеджмент» та «Міжнародний менеджмент» за ред. проф. О.Б. Чернеги, а також власний досвід.

Мета вивчення дисципліни “Міжнародний менеджмент” — опанувати основні положення міжнародного менеджменту, методи і прийоми міжнародного менеджменту як специфічного виду управлінської діяльності у сфері міжнародного бізнесу. Формування у студентів глобального мислення на підґрунті здобуття комплексних знань в галузі теорії та практики міжнародного менеджменту, вивчення змісту, форм прояву та механізму управління міжнародною економічною діяльністю підприємств (організацій) та набуття навичок практичного застосування принципів, методів і функцій менеджменту в міжнародному ринковому середовищі.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення відносин у сфері управління міжнародним бізнесом суб’єкта господарювання, принципи, методи та інструментарій міжнародного менеджменту.

Міждисциплінарні зв’язки: мовне підґрунтя – українська мова, англійська мова; економіко-теоретичне підґрунтя – політекономія, основи менеджменту, політична економія.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Головною метою викладання дисципліни є формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі міжнародного менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління міжнародними організаціями; набуття умінь прийняття адекватних управлінських рішень в міжнародному ринковому середовищі.

1.2. Завданням дисципліни є:

- закріплення комплексу економічних знань і засвоєння досягнень теорії та практики міжнародною діяльністю організацій;
- опанування теоретичних основ міжнародного бізнесу та міжнародного менеджменту, пов'язаних із процесами глобалізації та інтернаціоналізації світогосподарських процесів;
- вивчення стратегій і особливостей застосування основних функцій менеджменту в практиці управління міжнародними компаніями, в тому числі за участю підприємств України;
- засвоїти принципи та методи формування систем міжнародного менеджменту господарських організацій (підприємств) різних форм власності та організаційно-правових форм;
- освоєння основних моделей та інструментів керівництва в системі міжнародного менеджменту, встановлення комунікаційних зв'язків та врахування особливостей мотивації у міжнародних колективах;
- усвідомити дію законів та сучасних тенденцій у сфері управління міжнародним бізнесом.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- сутність міжнародного менеджменту і його методологічні основи;
- цілі й завдання міжнародного менеджменту;

- роль зовнішнього середовища, його базових складових у міжнародному менеджменті;
- організаційно-правові форми міжнародного бізнесу;
- сутність і етапи стратегічного планування в міжнародній фірмі;
- стратегії і особливості застосування основних функцій менеджменту в практиці управління міжнародними компаніями, в тому числі за участю підприємств України;
- характеристику системи менеджменту людських ресурсів у транснаціональних корпораціях;
- основні моделі та інструменти керівництва в системі міжнародного менеджменту, встановлення комунікаційних зв'язків та врахування особливостей мотивації у міжнародних колективах, тощо.

вміти:

- оцінювати стан і тенденції розвитку міжнародних корпорацій;
- аналізувати середовище діяльності міжнародних компаній та виявляти його особливості;
- урахувати особливості виконання основних функцій менеджменту в практиці управління міжнародними корпораціями за умов багатонаціонального середовища;
- застосовувати отримані знання для вирішення практичних завдань, пов'язаних з реалізацією зовнішньоекономічної політики країни;
- застосовувати сучасні методи та інструменти розв'язання проблем;
- використовувати сучасні інструменти міжнародного менеджменту в діяльності українських підприємств.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та організаційні засади міжнародного менеджменту

Тема 1. Суть і характерні риси міжнародного менеджменту.

Міжнародний менеджмент: суть, задачі, особливості. Сутність та структура середовища міжнародного менеджменту. Концепції та моделі міжнародного менеджменту. Міжнародний бізнес як основа міжнародного менеджменту

Тема 2. Сутність, принципи та методи управління зовнішньоекономічною діяльністю.

Сутність управління зовнішньоекономічною діяльністю. Методи та види управління зовнішньоекономічною діяльністю. Головні світові організації, які регулюють та контролюють зовнішньоекономічну діяльність.

Тема 3. Суть міжнародного стратегічного планування.

Характеристика та класифікація основних типів міжнародних стратегій. Сучасні стратегічні орієнтири транснаціональних корпорацій. Особливості стратегічного планування в різних формах міжнародного бізнесу

Змістовий модуль 2. Особливості застосування засад міжнародного менеджменту в різних сферах управління діяльністю міжнародних корпорацій

Тема 4. Практика управлінням транснаціональними корпораціями.

Сутність та організаційна структура транснаціональних корпорацій (ТНК). Особливості функцій менеджменту і планування в міжнародних корпораціях.

Транснаціональні корпорації як об'єкт міжнародного менеджменту

Тема 5. Фінансовий менеджмент міжнародних корпорацій

Сутність та особливості фінансового менеджменту в міжнародному бізнесі Основні напрями фінансового менеджменту в ТНК Нетрадиційні методи фінансування

Тема 6 Міжнародні ділові переговори.

Комунікаційні бар'єри і підвищення ефективності міжнародних комунікацій. Міжнародні переговори

Тема 7. Сутність та особливості прийняття рішень у міжнародних корпораціях.

Сутність прийняття рішень у міжнародних корпораціях, їх особливості.
Ключові сфери прийняття рішень у міжнародних корпораціях.

Тема 8. Управління людськими ресурсами в міжнародному бізнесі

Особливості управління людськими ресурсами в міжнародних корпораціях
Навчання та адаптація кадрів у міжнародному бізнесі
Команди у міжнародних корпораціях

Тема 9. Торгівельні операції міжнародних корпорацій

Методи та форми здійснення торговельних операцій міжнародних компаній.
Експортні операції Посередницькі організації, що сприяють здійсненню торговельних операцій
Страхування і державна підтримка експортних операцій міжнародних корпорацій
Особливості складання контрактів у міжнародних корпораціях

3. Рекомендована література

Базова

1. Лазарева О.В. Міжнародний менеджмент: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2009. – 188 с.

2. Юхименко П. І., Гацька Л. П., Півторак М. В. та ін. Міжнародний менеджмент. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 488 с.

3. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. /

І.І. Дахно, В.М.Барановська, В.О.Главник [та ін.]; за ред. І.І.Дахна.— К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. — 288с.

4. Сухарський, В. С. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: теорія, методологія, практика [Текст] : навч. посіб. (курс лекцій) / В. С. Сухарський, В. В. Сухарський, В. І. Охота. — Тернопіль : Астон, 2005. — 464 с. — 32-50.

5. Виханский О.С., Наумов А.И. Менеджмент Учебник. — 5-е издание. — М.: Магистр : Инфра-М, 2014. — 576 с.

Допоміжна

1. Михайлової Л.І., Юрченка О.Ю., Данько Ю.І., Михайлова А.М. «Міжнародний менеджмент» Навч. посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2007 — 200 с. Галушка З.І. Стратегічний менеджмент: навч.-метод. посібник /З.І. Галушка, І.Ф.Комарницький. — [2-е вид., доп. та перероб.] - Чернівці: ЧНУ, 2011. — 240 с.

2. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Підручник / За ред. О.А. Кириченка.— К.: Знання, 2005.— 93с

3. Международный менеджмент: Учеб. для вузов / Под ред. С. Э. Пивоварова, Д. И. Баркана, Л. С. Тарасевича, А. И. Майзеля. — СПб.: Питер, 2000. — 624 с.

4. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 № 959-ХІІ.

5. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Редкол.: ... С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. — К: Видавничий центр «Академія». Том 2, 2001. — 848с.

6. Довгань Л. Є., Каракай Ю. В., Артеменко Л. П. Стратегічне управління. Навч. посіб. 2ге вид.— К.: Центр учбової літератури,. 2011. — 440 с.

7. Друкер Питер Ф. Энциклопедия менеджмента.- М.: Вильямс, 2004. — 432 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

При проведенні підсумкового контролю оцінці підлягають теоретичні знання та практичні уміння, яких набули студенти після опанування дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.

Письмова форма підсумкового контролю не є обов'язковою. Під час виконання підсумкового контролю студент може звернутися до викладача з роз'ясненнями змісту завдання. Студентам забороняється списувати, обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати заборонені навчальні засоби. Якщо студент порушує встановлений порядок, то він звільняється від подальшої роботи, а залік оцінюється нулем балів.

Оцінка виставляється відповідно до інтервальної шкали.

5. Засоби діагностики успішності навчання тестування, усне та письмове опитування, виконання індивідуальних та творчих завдань.